

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33459
Nom	Pràctiques externes. Pràcticum I. Coneixement de contextos socioeducatius
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1306 - Grau d'Educació Social	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1306 - Grau d'Educació Social	38 - Pràctiques Externes I	Pràct. Externes

RESUM

El Pràcticum de la titulació de grau en Educació Social es desenvolupa en dos mòduls: el Pràcticum I. *Coneixement de Contextos socioeducatius*; i el Pràcticum II. *Estudi i intervenció en contextos socioeducatius*, amb plantejaments, durada i objectius diferents.

Els objectius generals de les pràctiques externes se vinculen directament amb quatre dels objectius globals del títol de Grau:

- Tindre la capacitat de comprendre coneixements de la seva àrea d'estudi i àmbit professional
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que inclouen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat de transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Específicament, l'objectiu general és formar a l'estudiantat en la intervenció en contextos socioeducatius a partir de l'observació, anàlisi i participació en situacions professionals reals, sota la tutela d'un o una professional i d'un tutor/a acadèmic. **Aquests aspectes es concreten per al PI en:**

- Analitzar l'entorn social, cultural i econòmic de la institució on es realitza el pràcticum;
- Analitzar els elements organitzatius i identificar les interaccions existents entre l'entorn i la institució.
- Detectar necessitats del centre i els seus participants, i dissenyar i aplicar tècniques i instruments per a la recollida de la informació.
- Conèixer les funcions dels i les educadors/es socials i altres professionals en els àmbits i contextos analitzats.
- Col·laborar amb els professionals del centre de pràctiques realitzant les activitats que es desenvolupen en la institució.
- Aprendre i desenvolupar actituds necessàries per a l'exercici professional.

ÀREES DE ACTUACIÓ PROFESSIONAL

En el pràcticum, els continguts a treballar estan vinculats a les diferents àmbits d'intervenció en què s'estructura la funció de l'educador/a social, i que ens serveixen per a sistematitzar els programes de treball que es realitzen als Centres de Pràctiques.

Aquestes àmbits d'intervenció són les següents:

1. TICs
2. Educació i treball;
3. Educació de persones adultes;
4. Educació ambiental;
5. Atenció a la diversitat;
6. Migracions i interculturalitat;
7. Educació en contextos de exclusió;
8. Família i menor;
9. Cooperació i educació per al desenvolupament;
10. Serveis socials;
11. Sistema educatiu;

- 12. Igualtat de gènere;
- 13. Addiccions;
- 14. Educació en temps lliure

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Per a cursar el Pràcticum I és necessari haver superat 30 crèdits de la titulació.

COMPETÈNCIES

1306 - Grau d'Educació Social

- En aquesta matèria s'apliquen totes les competències del pla d'estudis.
- En aquesta matèria s'apliquen totes les competències del pla d'estudis.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Practicum

Les Practiques Externes tenen concrecions diferents per a cadascuna de les assignatures. El Practicum I està centrat en la observació i anàlisi d'institucions i situacions socioeducatives.

Observar la realitat de l'Educació Social al centre o lloc de pràctiques, analitzant les seues característiques a partir de les orientacions rebudes al respecte.

Estudiar els diferents rols i funcions que hi apareixen.

Collaborar amb els professionals dels centres de pràctiques a les activitats que es realitzen.

Analitzar les experiències observades als centres de pràctiques, amb els tutors de la facultat i amb els altres estudiants

Contrastar la legislació vigent per al context socioeducatiu amb la seua realitat.

Relacionar els coneixements teòrico-pràctics rebuts amb les vivències del practicum.

Sistematitzar tota aquesta vivència, observació i anàlisi en una memòria a realitzar al acabament de les pràctiques.

El Practicum II, per la seua banda, té dos grans nuclis:

Dun costat, es tracta danalitzar la situació socioeducativa en què es va a intervindre, mitjançant seminaris o reunions amb el tutor de la facultat, que tindran tres moments:

Abans danar al centre, en un seminari dintroducció.

Durant les pràctiques, en reunions periòdiques de seguiment.

En finalitzar les pràctiques, en un seminari danàlisi i avaluació.

De laltre costat, el Practicum II dóna ocasió dintervenir en situacions socioeducatives. Això es concreta en:

Intervenir en els processos socioeducatius que es desenvolupen al centre de pràctiques, col·laborant amb els professionals.

Avaluar i revisar críticament les intervencions realitzades amb les informacions a què tindrà accés des del centre.

Contrastar la legislació vigent per al context socioeducatiu amb la seua realitat.

Relacionar els coneixements teòrico-pràctics rebuts amb les vivències del practicum.

Dissenyar i implementar un Projecte dIntervenció adequat a les necessitats del centre d

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques externes		100
Realització de Pràctiques externes	140,00	0
Seguiment i tutorització de Pràctiques externes	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Es tracta d'analitzar i reflexionar sobre els diversos contextos socioeducatius i les pràctiques educatives on es va a intervenir, mitjançant seminaris o tutories individuals amb el tutor/a de la facultat, que tindran lloc en tres moments:

ü Abans d'anar al centre, un seminari d'introducció per àmbit professional i, que potser compartit amb els i les tutors/es d'eixe àmbit.

ü Durant les pràctiques, una o dos tutories de seguiment.

ü En finalitzar les pràctiques, en un seminari d'anàlisi i avaluació.

Durant el primer quadrimestre hi ha vàries tasques fonamentals:

- Gestió de les pràctiques: verificació de les places i de l'adequació dels programes oferts, gestió de tota la documentació vinculada amb les pràctiques. Primer contacte amb el centre i enviament dels documents necessaris per començar les pràctiques (guia docent, acord de pràctiques, etc.)
- Preparació del treball de pràctiques: anàlisi preliminar amb els tutors/es de facultat dels centres de pràctiques, les seues àmbits d'intervenció, els programes que desenvolupen, els usuaris que atenen; revisió de documentació i bibliografia adient. Les activitats fonamentals del Pràcticum es realitzen al llarg del període de pràctiques i són totes obligatòries:
- Realització de les estades als centres.

- Durant i després de les pràctiques es planteja una tasca fonamental: l'anàlisi i reflexió crítica sobre l'experiència al centre. Amb els tutors/es de facultat i/o **organitzats en seminaris de treball**, s'analitzen les diferents experiències.

A partir de la reflexió individual i grupal sobre les pràctiques, l'estudiant elabora individualment una Memòria de Pràctiques. Aquesta ha de ser el resultat de la reflexió del i la estudiant sobre el treball realitzat i les circumstàncies en què es va desenvolupar. Per a realitzar-la necessitarà demanar informació sobre el centre de pràctiques al seu tutor/a del centre, **la qual cosa farà respectant la convenient confidencialitat sobre la informació obtinguda**.

Els esquemes orientatius de la Memòria poden ser concretats per cada tutor/a de la Facultat (**veure a l'annex 2**). La i l'estudiant entregarà la memòria al seu tutor/a abans de la data indicada, o en la data acordada amb el seu tutor/a. Si hi ha dos o més estudiants en un mateix centre, una part de la memòria pot ser compartida entre els i les estudiants.

AVALUACIÓ

Entenem les pràctiques com un procés formatiu i d'aprenentatge en el que es posen en joc diverses competències professionals, hi ha uns criteris obligatoris que són condició **necessària PERÒ NO SUFICIENT** per a superar el mòdul de pràcticum. Estos són:

- Assistència a reunions o seminaris sobre les pràctiques.
- Puntualitat i assistència al centre de pràctiques.
- Comportament i actitud professional.
- Presentació de la memòria i altres documentes en els terminis establerts

Cada tutor/a avalua individualment els i les estudiants assignats al mòdul de Pràcticum.

L'avaluació inclou aquests elements que cal ser aprovats individualment per superar la matèria:

1. Valoració del tutor/a del centre de pràctiques (25%).

És la persona que s'ha responsabilitzat de la tutorització directa de l'estudiant en pràctiques i en pot aportar una valoració fiable, tot considerant criteris com ara la participació del i la estudiant, la integració a l'equip de treball, la professionalitat i responsabilitat, la iniciativa... Aquesta valoració es realitza mitjançant:

- **El qüestionari d'avaluació (proporcionat per ADEIT via online al tutor/a de pràctiques que apareix al contracte)**
- Les entrevistes de l'estudiant amb el tutor/a del centre de pràctiques i d'aquests amb el tutor/a acadèmic.

- Un llistat de almenys cinc competències específiques pròpies del centre de pràctiques que hauran acordat i concretat en les primeres reunions de coordinació amb el centre i de tutoria amb l'estudiant de pràctiques.

En cas que l'estudiantat finalitze les seves pràctiques abans de la data del acord de pràctiques haurà d'escriure un correu electrònic a ADEIT (omara.parra@fundacions.uv.es) indicant el nom i cognoms de l'estudiant així com la data de finalització de les pràctiques per activar el procediment d'avaluació i enviar així qüestionari d'avaluació remés per ADEIT al tutor/a de centre de pràctiques.

2. Memòria (60%)

En el Pràcticum és tan important el treball realitzat al centre com la reflexió que fa el i la estudiant a partir d'aquest. Tots dos es presenten en la Memòria del Pràcticum, que és el document de treball fonamental d'aquest mòdul. En aquest dossier s'inclouen l'estructura i els epígrafs claus de la Memòria, que poden ser concretats per cada tutor/a. Els criteris formals fonamentals per a la correcció de la Memòria són els següents (matisats, si és convenient, per cada tutor/a):

- Claredat i estructuració de la presentació de les dades i de les informacions requerides.
- Claredat, argumentació i estructuració de l'anàlisi i la reflexió sobre les pràctiques realitzades.
- Claredat, aprofundiment i estructuració de l'anàlisi i la reflexió sobre el rol de l'educador/a social en l'àrea de treball i sobre les aportacions teòriques revisades durant la carrera (les assignatures i la seua aportació).
- Adequació als objectius específics del Pràcticum I.
- Organització, presentació i ortografia.
- Redacció, documentació, argumentació, rigor conceptual i ús adequat del vocabulari específic de la disciplina.

3. Valoració del tutor/a de la Facultat (10%)

El treball de seguiment i de reflexió realitzat pel tutor/a de la Facultat li ofereix criteris per emetre la seua pròpia valoració de les pràctiques realitzades per el i la estudiant. Aquesta valoració es construeix principalment sobre els criteris següents:

- Assistència i participació a les reunions i als seminaris de seguiment.
- Assistència i participació a les sessions de treball complementàries.
- Valoració de les pràctiques, en funció de les entrevistes amb el tutor/a i les visites al centre (participació del i la estudiant en el centre, integració en l'equip de treball, treball autònom, professionalitat...).

4. Autoavaluació de l'estudiant (5%)

L'estudiantat elaborarà una autoavaluació del seu procés de pràctiques atenent als criteris i les competències establerts en la guia docent i acordats amb els tutors/es acadèmics i de centre.

Criteris per a l'avaluació de la memòria de pràctiques:

Valoració màxima Punts fonamentals, bàsics i significatius. Reflexions rellevants, abundants, ben raonades, amb notes i arguments que incideixen en els aspectes nuclears de les pràctiques o dels apartats tractats en la memòria. La redacció demostra un estil coherent, precís, clar, amb una bona organització i absència d'errors en l'ús gramatical i lingüístic. Riquesa de vocabulari i domini del llenguatge.

Valoració mitjana Punts significatius, alguna cosa rellevants, discutibles ... Algunes reflexions rellevants, incipientment raonades, amb arguments que toquen ocasionalment alguns nuclis de les pràctiques o dels apartats tractats en la memòria. La redacció està organitzada de manera simple amb un estil una mica coherent, conté alguns errors en l'ús gramatical i lingüístic. El vocabulari és apropiat, correcte, sense luxes retòrics.

Valoració insuficient Reflexions i aportacions tangencials, escasses, inconnexes, que toquen alguns punts de les pràctiques o dels apartats tractats en la memòria i que suposen una reflexió pobre sobre les mateixes. L'estil lingüístic és pobre, conté errors en l'ús gramatical i sintàctic. Vocabulari repetitiu, monòton. Escassa varietat en l'estructura de les frases.

Hi ha **dues situacions** que poden comportar **la no-superació del Pràcticum**, que impliquen:

- 1.- Si el període de pràctiques s'ha desenvolupat correctament, però la realització de la Memòria és incorrecta o deficient, el i la estudiant ha de repetir-la i presentar-la al tutor/a de la Facultat per a la segona convocatòria.
- 2.- Si l'informe del centre de pràctiques, corroborat pel tutor/a de la Facultat, és negatiu i indica problemes importants en el desenvolupament de les pràctiques, el i la estudiant haurà de repetir tot el període de pràctiques el curs següent. Així mateix, el incompliment de les hores de pràctiques es motiu de no superació del pràcticum.

Procediment Matrícula d'Honor del Pràcticum

La concessió de Matrícula d'Honor es competència de la Comissió de pràctiques del centre. Cada tutor/a que vulga proposar un/a candidat/a per a Matrícula d'Honor (MH) presentarà a la comissió **un escrit raonat** segons el model facilitat per la comissió de pràctiques. La comissió pràctiques de totes les propostes rebudes adjudicarà les MH de cada practicum en funció dels criteris de:

- Rellevància de les activitats desenvolupades i implicació en el centre de pràctiques
- La memòria de pràctiques, en relació a contingut, reflexió sobre la pràctica i desenvolupament del projecte formatiu de pràctiques.
- Valoració del tutor/a del centre de pràctiques.
- Informe elaborat pel tutor/a acadèmic.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Consejo de Colegios Profesionales de Educadoras y Educadores Sociales (2007). Documentos Profesionalizadores. <http://www.eduso.net/archivo/docdow.php?id=143>
- Contreras, J. (2013). Tener historias que contar: profundizar narrativamente la educación. 23a Jornadas Internacionales de Educación. Buenos Aires, Argentina.
- Eraut, M. (2003). Conocimiento profesional en la práctica. En La profesión médica: los retos del milenio (pp. 47-68). https://www.ehu.eus/SEMDE/archivos_pdf/humanitas_7.pdf
- Freixa, N., Novella, A. y Pérez N. (2012). Elementos para una buena experiencia de prácticas externas que favorece el aprendizaje. Octaedro- ICE-UB
- García Molina, J. (2012). Cartografías pedagógicas para educadores sociales. UOC.
- Lentzen, S. (2015). Estudios duales del Grado de Educación Social. Educar, 51(2), 0373-393. <http://educar.uab.cat/article/viewFile/v51-n2-lentzen/700-pdf-es>
- Martínez, M. (2010). Aprendizaje servicio y responsabilidad social de las universidades. Octaedro.
- Perrenoud, P. (2004). Desarrollar la práctica reflexiva en el oficio de enseñar. Graó.
- Raposo, M. y Zabalza, M. A. (2010). La formación práctica de estudiantes universitarios: repensando el Practicum. Revista de Educación, 354, 17-20. http://www.revistaeducacion.educacion.es/re354/re354_01.pdf
- Real Decreto 1707/2011, de 18 de noviembre, por el que se regulan las prácticas académicas externas de los estudiantes universitarios. <http://www.boe.es/boe/dias/2011/12/10/pdfs/BOE-A-2011-19362.pdf>
- Reglamento de prácticas externas de la Universitat de València. <https://www.uv.es/graus/PE/Reglamento.pdf>
- Zabalza, M. A. (2010). El Practicum en la formación universitaria. Revista de Educación, 354, 21-43. http://www.revistaeducacion.educacion.es/re354/re354_02.pdf
- Zabalza, M. (2013). El Practicum y las Prácticas en Empresas en la formación universitaria. A la búsqueda de una formación equilibrada. Narcea

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts / Contenidos

Se mantienen los contenidos inicialmente recogidos en la guía docente

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

2. Volumen de trabajo y planificación temporal de la docencia

Reducción del peso de unas actividades y sustitución por otras, manteniendo el volumen de trabajo que marca la guía docente original.

3. Metodologia docente

3. Metodología docente

* Si las prácticas se interrumpen o paralizan tras haber superado el 50% de las horas, se propone:

- cambiar a telepráctica hasta completar las horas
- si no es posible el cambio a telepráctica, el tutor/a de Facultad propondrá entre una y dos actividades para realizar y completar las horas, o bien completar las horas con cursos ofertados desde UVocupació
- si es posible más adelante, reanudar la práctica presencial hasta completar las horas.

* Si las prácticas se interrumpen o paralizan sin haber superado el 50% de las horas, se propone:

- cambiar a telepráctica hasta completar las horas
- si no es posible el cambio a telepráctica, el tutor/a de Facultad propondrá entre una y cuatro actividades para realizar y completar las horas, o bien completar las horas con cursos ofertados desde UVocupació
- si es posible más adelante, reanudar la práctica presencial hasta completar las horas.

4. Avaluació

4. Evaluación

La memoria de prácticas debe dejar constancia expresa de:

a) el número de horas realizadas,

b) las competencias alcanzadas en el desarrollo de las prácticas presenciales, teleprácticas y/o tareas propuestas por el tutor/a de Facultad

Además, el tutor/a de centro de prácticas emitirá informe de evaluación de prácticas indicando el número de horas, siempre que se hubiera realizado más del 25% de las horas (proporcionado por ADEIT).

El tutor(a de Facultad emitirá informe de evaluación reflejando las horas realizadas en cada modalidad, las competencias trabajadas y el grado de consecución de las mismas.

5. Bibliografia

5. Bibliografía

1.La bibliografía recomendada se mantiene pues es accesible.